

Φόβοι για παγκόσμια έξαρση της ιλαράς, καθώς η πανδημία COVID-19 έχει διαταράξει τους παιδικούς εμβολιασμούς

Εκατομμύρια βρέφη σε όλο τον κόσμο έχασαν την πρώτη δόση εμβολίου έναντι της ιλαράς, λόγω της αναστάτωσης που προκλήθηκε από την πανδημία COVID-19, αυξάνοντας έτσι τον κίνδυνο για εξάρσεις της νόσου σύμφωνα με μια νέα έκθεση που δημοσιεύτηκε στο Morbidity and Mortality Weekly Report (MMWR) του CDC στις ΗΠΑ.

Οι Ιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, **Σταυρούλα Πάσχου** (Επίκουρη Καθηγήτρια Ενδοκρινολογίας), **Θεοδώρα Ψαλτοπούλου** (Καθηγήτρια Θεραπευτικής-Προληπτικής Ιατρικής) και **Θάνος Δημόπουλος** (Καθηγητής Θεραπευτικής-Αιματολογίας-Ογκολογίας και Πρύτανης ΕΚΠΑ) συνοψίζουν τα σημεία της έκθεσης αυτής.

Πριν από την πανδημία COVID-19, οι παγκόσμιες ιατρικές προσπάθειες κατά της ιλαράς παρουσίασαν σημαντική πρόοδο με την εκτιμώμενη κάλυψη με την πρώτη δόση του εμβολίου κατά της ιλαράς να αυξάνεται από 72% σε 84% κατά τη δεκαετία 2000 ως 2010 και να κορυφώνεται το 2019 στο 86%. Τις τελευταίες 2 δεκαετίες, αναφέρει η έκθεση, ο εκτιμώμενος αριθμός θανάτων από την ιλαρά μειώθηκε από περίπου 1.000.000 το 2000 σε λιγότερους από 61.000 το 2020. Συνολικά, περισσότεροι από 30.000.000 θάνατοι αποφεύχθηκαν με τον εμβολιασμό έναντι της ιλαράς κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου. Να σημειωθεί ότι απαιτείται κάλυψη τουλάχιστον 95% με 2 δόσεις εμβολίου για τη διασφάλιση και διατήρηση υψηλού επιπέδου ανοσίας του πληθυσμού κατά της ιλαράς, που είναι μια από τις πιο μεταδοτικές ασθένειες.

Η κάλυψη με πρώτη δόση μειώθηκε στο 84% το 2020 κατά τη διάρκεια της πανδημίας, ενώ μόλις το 70% των παιδιών έλαβε τη δεύτερη δόση. Συνολικά 62 χώρες είχαν τουλάχιστον 90% κάλυψη με την πρώτη δόση το 2019, που μειώθηκε σε 39 χώρες το 2020. Διαπιστώθηκε συνολικά ότι περισσότερα από 22.000.000 βρέφη έχασαν την πρώτη δόση του εμβολίου το 2020, δηλ. 3.000.000 περισσότερα από το 2019. Ενδιαφέρον έχει ότι το 2020 ο αναφερόμενος αριθμός κρουσμάτων ιλαράς μειώθηκε κατά 80% σε σύγκριση με το 2019, συγκεκριμένα από 873.022 κρούσματα το 2019 σε 1497.96 το 2020. Όμως, το CDC και ο ΠΟΥ προειδοποιούν ότι ο χαμηλότερος αριθμός αναφερόμενων κρουσμάτων είναι τελείως παραπλανητικός. Μπορεί να οφείλεται στην αυξημένη ανοσία από τα προηγούμενα έτη, στη χρήση μέτρων για τη μείωση της μετάδοσης του COVID-19, όπως μάσκα, αποστάσεις ή και τα δύο. Επίσης, τα κρούσματα μπορεί απλώς να έχουν υπο-αναφερθεί λόγω

μειωμένης αναζήτησης υγειονομικής περίθαλψης από τους ασθενείς ή μειωμένης διαθεσιμότητας υγειονομικών υπηρεσιών.

Συμπερασματικά, η πρόσφατη αύξηση στους χαμένους εμβολιασμούς κατά της ιλαράς είναι η μεγαλύτερη των τελευταίων 2 δεκαετιών, δημιουργώντας επικίνδυνες συνθήκες για την εκδήλωση εστιών. Χρειάζεται άμεση δράση για να ενισχυθούν τα συστήματα επιτήρησης των λοιπών λοιμωδών ασθενειών και να καλυφθούν τα πιθανά κενά ανοσίας, προτού επιστρέψει η παγκόσμια κοινότητα σε προ-πανδημικά επίπεδα όσον αφορά τα ταξίδια και το εμπόριο.